

tega dela doline Save, nadalje intenzivnega zaraščanja njenih potencialnih rastišč ter deloma objedenosti od divjadi (sodeč po izredni objedenosti v pravkar odkritih novih najdiščih te vrste na Kočevskem), oziroma možnost, da je zaradi tega izginila, pa sta enako verjetni.

Če k temu dodamo, da tako opazno in lahko prepoznavno rastlino (tudi v času ko ne cveti), nisem opazil tudi po osemdnevnih opazovanjih, in da po letu 1955 ni pisnih virov niti herbarijskih primerkov, ki bi dokazovali njeno navzočnost v Zasavju, potem je, žal, domneva o njenem izginotju bolj verjetna. Tokrat bi resnično želel, da sem jo spregledal.

Literatura

- ACCETTO, M., 2007: *Arunco-Fagetum* Ž. Košir 1962 var. geogr. *Acer obtusatum* var. geogr. nov. v dolini zgornje Kolpe. Gozd. vestnik (Ljubljana) 65(9): 62-80.
- BABIJ, V., *Adenophora liliifolia* (L.) Bess. – navadna obročnica. In: B. Čušin (ed.): *Natura 2000 v Sloveniji*. Rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana. pp. 33–35.
- WRABER, T. & P. SKOBERNE, 1989: Rdeči seznam ogroženih praprotnic in semenk SR Slovenije. *Varst. Nar.* (Ljubljana) 14-15: 9-429.
- WRABER, T., P. SKOBERNE, A. SELIŠKAR, B. VREŠ, V. BABIJ, B. ČUŠIN, I. DAKSKOBLER, B. SURINA, U. ŠILC, I. ZELENIK, V. ŽAGAR, N. JOGAN, I. LESKOVAR, M. KALIGARIČ & J. BAVCON, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Priloga 1: Rdeči seznam praprotnic in semenk (*Pteridophyta* & *Spermatophyta*). Uradni list RS 12 (82). pp. 8893-8910.

MARKO ACCETTO

80. *Carex randalpina* B. Walln.

Syn.: *Carex oenensis* A. Neumann ex B. Wallnöfer 1992

Prvo nahajališče v dinarskem fitogeografskem območju

The first locality in dinaric phytogeographical region

0153/4 (UTM VL77) Slovenija, širša okolica Velikih Lašč: območje med Rašico, Robom in Mišjo dolino, nahajališča: Veliki log ob reki Rašici pod zaselkom Podlog in pod zaselkom Knej na več mestih; ob reki Robarici pod zaselkom Kurja vas pri Robu; Kaplanovo v Mišji dolini; 500 m n. m., 23. 9. 2006. Leg. & det. A. Martinčič. LJU.

Carex randalpina je vrsta z dokaj nenavadno zgodovino. V novejšem času jo je prvi našel A. Neumann leta 1959 (Bavarska: Inzell pri Reichenhall), vendar jo je določil za vrsto *Carex buekii*. Dve leti kasneje, ob priliki skupne ekskurzije s fitocenologom P. Seibertom, jo je ponovno našel kot mestoma prevladujočo vrsto v logovih ob reki Isar v okolici Münchna. Ob tej priliki je spoznal, da gre za novo vrsto. Vendar je s poimenovanjem in objavo opisa oz. diagnoze odlašal. Ker je P. Seibert želel objaviti študijo o vegetaciji logov ob reki Isar in vključiti tudi združbo, ki jo nova vrsta tvori, jo je A. Neumann poimenoval *Carex oenensis*,

po reki Inn, kjer jo je leta 1959 prvič videl. Ker pa sam še vedno ni opisal nove vrste, se je zgodilo, da je bilo ime prvič objavljeno v fitocenološki študiji, saj jo je A. Seibert uporabil kot značilnico nove združbe *Caricetum oenensis* (SEIBERT 1962). Po dogovoru z A. Neumannom je dodal pripombo, da bo avtor opis nove vrste objavil kasneje; vendar se to ni nikoli zgodilo. Tako je prvo uradno veljavno objavo nove vrste, šele po smrti A. Neumanna, priobčil B. WALLNÖFER (1992). Vendar zapletov s tem še ni bilo konec. Ob gojenju tipus populacije v botaničnem vrtu je ugotovil, da primerki v resnici predstavljajo križanca med vrstama *C. acuta* (Syn. *C. gracilis*) in "*C. oenensis*". Zato je bilo treba, v skladu s pravili Botaničnega kodeksa spremeniti ime, kar je B. Wallnöfer storil že naslednje leto in končno poimenoval vrsto *Carex randalpina* B. Wallnöfer. Križanec med vrstama *C. randalpina* in *C. acuta* pa je dobil ime *Carex × oenensis* A. Neumann ex B. Wallnöfer.

V dveh člankih (1993, 1994) je B. WALLNÖFER objavil poleg izčrpnega seznama nahajališč v Nemčiji, Avstriji, in Švici tudi nahajališča v Sloveniji, na podlagi revizije herbarijskega materiala v LJU. Nahajališča, 7 po številu, so razporejena v predalpskem, preddinarskem in subpanonskem fitogeografskem območju (prim. MARTINČIČ & al. 2007).

V letu 2006 smo ugotovili, da uspeva vrsta *C. randalpina* tudi v dinarskem fitogeografskem območju in sicer v okolici Velikih Lašč, v predelu med Rašico in Robom, sega pa še v Miško dolino. Med Robom in Rašico, ob rekah Robarica in Rašica ter njenih pritokih je veliko območje, ki ga poraščajo močvirna travišča in sestoji črnega jelševja. Vrsta *C. randalpina* uspeva na mnogih mestih, kjer tvori večje ali manjše čiste sestoje, porašča v ožjem ali širšem pasu robove reke Rašice in njenih pritokov ter jarkov ali pa uspeva v črnem jelševju, vsaj ponekod kot podrast. Predvsem v slednjem primeru dosežejo primerki višino celo 2,5 m.

Velikost sestojev na nekaterih rastiščih dopušča sklep, da tvori vrsta *C. randalpina* tod pravo združbo. Vegetacijska podoba vrste je zaenkrat enostavna. Doslej je bila opisana le ena združba: leta 1962 je A. SEIBERT opisal asociacijo *Caricetum oenensis* Seibert 1962. V Oberdorferjevem Pregledu južnonemških združb je PHILIPPI (1992) ponovno priobčil originalne opise. Združba z enakim imenom je objavljena tudi v delu GRABHERR & MUCINA (1993), le da so obdelovalci tega dela avstrijske vegetacije, BALÁTOVÁ-TULÁČKOVÁ & al. (1993) v skladu s Kodeksom fitocenološke nomenklature, ker je bilo tedaj ime vrste skupaj z diagnozo že objavljeno, dopolnili ime v *Caricetum oenensis* Seibert ex Bal.-Tul. & al. 1993 in določili nomenklatorični tipus asociacije. Vendar bi bilo najbrž potrebno spremeniti ime združbe v *Caricetum randalpinae*, kajti ime *C. oenensis* ni pravi sinonim. Združba je uvrščena v razred *Phragmiti-Magnocaricetea*, red *Phragmitetalia* in zvezo *Magnocaricion elatae*. Gre za značilno karicetalno združbo na podlagi dominancije asociacijske značilnice in z revnim florističnim sestavom, ki ne presega 10 vrst na popis, na rastiščih, ki so zelo mokra ali s plitvo površinsko vodo.

Naši popisi, zbrani v tabeli 1 prikazujejo nekoliko drugačno floristično podobo. Vrsta *C. randalpina* je sicer povsod dominantna, vse druge vrste pa imajo nizko vrednost pokrovnosti. Vendar v florističnem inventarju manjkajo značilnice sintaksonov razreda *Phragmiti-Magnocaricetea*, ki nakazujejo plitvo površinsko vodo. Gre torej za nekoliko bolj suho varianto združbe, pa tudi floristično revnejšo. Posebnost je popis 6. Predstavlja sestoj črne jelše, višine 6-8 m, kjer v podrasti prevladuje *C. randalpina*. Popis predstavlja vzporednico združbam črne jelše z nekaterimi vrstami šašev npr. *Carici elongatae*-, *Carici elatae*-, *Carici ripariae-Alnetum glutinosae*. Popis 6 pa bi lahko poimenovali kot združbo *Carici randalpinae-Alnetum glutinosae*.

Literatura

- BALÁTOVÁ-TULÁČKOVÁ, E., L. MUCINA, T. ELLMAUER & S. WALLNÖFER, 1993: Phragmiti-Magnocaricetea. In: Grabherr, G. & L. Mucina (eds.): Die Pflanzengesellschaften Österreichs Teil II. Natürliche waldfreie Vegetation. Gustav Fischer Verlag, pp. 79-138.
- MARTINČIČ, A. & al., 2007: Mala flora Slovenije. 4. izdaja. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 968 pp.
- PHILIPPI, G., 1992: Phragmitetea Tx. et Prsg. 42. In: Oberdorfer, E. (ed.): Süddeutsche Pflanzengesellschaften Teil I., 3. Aufl. Gustav Fischer Verlag, pp. 119-165.
- WALLNÖFER, B., 1992: Beitrag zur Kenntnis von *Carex oenensis* A. Neumann ex B. Wallnöfer. Linzer biol. Beitr. 24: 829-849.
- WALLNÖFER, B., 1993: Die Entdeckungsgeschichte von *C. randalpina* B. Wallnöfer spec. nov. (= "*C. oenensis*") und deren Hybriden. Linzer biol. Beitr. 25/2: 709-744.
- WALLNÖFER, B., 1994: Über neue Vorkommen von *Carex randalpina* B. Wallnöfer in Slowenien und der Schweiz. Linzer biol. Beitr. 26/2: 855-860.

Tabela 1: Popisi z vrsto *Carex randalpina*Table 1: Relevés with *Carex randalpina*

Številka popisa	1	2	3	4	5	6
Velikost popisne ploskve - m ²	25	25	25	25	25	200
Značilnica asociacije						
<i>Carex randalpina</i>	5	5	5	5	5	4
Phragmiti-Magnocaricetea						
<i>Mentha pulegium</i>	+	2
<i>Lysimachia vulgaris</i>	+	.	1	.	.	+
<i>Carex acuta</i>	+	+	.	.	.	+
<i>Phragmites australis</i>	.	+
Molinietalia						
<i>Lythrum salicaria</i>	.	.	1	.	.	+
<i>Filipendula ulmaria</i>	.	.	2	+	.	+
<i>Angelica sylvestris</i>	+
Druge						
<i>Equisetum palustre</i>	+
<i>Galium mollugo</i> agg.	+	+
<i>Eupatorium cannabinum</i>	1	1	.	.	.	+
<i>Scrophularia umbrosa</i>	.	+	.	+	.	.
<i>Equisetum arvense</i>	.	.	+	.	+	+
<i>Galium uliginosum</i>	.	.	.	+	.	.
<i>Carex hirta</i>	+	.
<i>Colchicum autumnale</i>	+	.
<i>Euonymus europaea</i>	+	.
<i>Alnus glutinosa</i> II	2	.
<i>Alnus glutinosa</i> I	5
<i>Sambucus nigra</i>	+
<i>Solanum dulcamara</i>	1

Lokacije popisov:

- 1, 2 – Dobje pri Grosuplju, 360 m, močvirna tla ob potoku, 11. 9. 2006; PD-0054/1
- 3 – pri Kneju, med Robom in Rašico, močvirna tla, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4
- 4 – Mišja dolina, pod vasjo Kaplanovo, močvirna tla ob potoku, 500 m, 1. 10. 2006; DN-0153/4
- 5 – pri Kneju, med Robom in Rašico, močvirna tla, *Alnus glutinosa* visoka 1-2 m, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4
- 6 – Podlog pri Rašici, sestoj črne jelše, visok 6-8 m, 500 m, 23. 9. 2006; DN-0153/4

ANDREJ MARTINČIČ

81. *Carex rupestris* All.

Nova nahajališča v Julijskih Alpah in v vzhodnih Karavankah New localities in the Julian Alps and in the eastern Karavanke

9554/2 (UTM VM84) Slovenija: vzhodne Karavanke, Peca, 300 m JJZ od vrha Kordeževe glave, okoli 2000 m n. m. Leg. & det. P. Schönswetter in B. Frajman, 3. 12. 2006, herbarij LJU.

9648/3 (UTM VM03) Slovenija: Julijske Alpe, Travniška dolina, sedlo med Travnikom in Vršacem, apnenec, 2170 m n. m., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 9. 8. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU; Vršac nad Komno, nad Travniško dolino, okoli 2215 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat.; Čelo nad Komno, okoli 2220 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 30. 8. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU.

9648/4 (UTM VM02) Slovenija: Julijske Alpe, Fužinske planine, Za Grivo, kotanja med planinama Viševnik in Ovčarija, okoli 1635 m n. m., apnenec, združbotvorno na pobočjih (obodih) manjših vrtač (*Caricetum rupestris* s. lat.). Leg. & det. B. Anderle, I. Dakskobler & B. Zupan, 25. 7. 2007, delovni herbarij ZRC SAZU.

9648/4 (UTM VM03) Slovenija: Julijske Alpe, ob planinski poti iz planine Dedno polje proti Vratom (in Sedmerim jezerom oz. Hribaricam), vzhodno pod Vrhom nad Vodeno rupo, na obodu manjše vrtače, apnenec, 1900 m n. m., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler & B. Zupan, 26. 7. 2007 in I. Dakskobler, 2. 8. 2007; na grebenu od Velike Zelnarice proti Vratom nad dolino Sedmerih jezer, med kotama 2319 in 2303 m, dolomitni apnenec, okoli 2300 m n. v., *Caricetum rupestris* s. lat. Leg. & det. I. Dakskobler, 2. 8. 2007, delovni herbarij ZRC SAZU.

9649/2 (UTM VM13) Slovenija: Julijske Alpe, Pokljuka, greben Klečice, okoli 1880 m n. m., dolomitni apnenec, *Caricetum rupestris* s. lat.; kamnito travišče na grebenu Debele peči, 1990 m n. m., *Caricetum rupestris*. Leg. & det. I. Dakskobler, 12. 9. 2006, delovni herbarij ZRC SAZU; Pokljuka, Brda, okoli 2000 m n. m., dolomitni apnenec. Det. P. Schönswetter in B. Frajman, 6. 1. 2007, popis avtorjev.